

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Галузь знань **28** «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність **281** «Публічне управління та адміністрування»

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Івано-Франківськ, 2022-2023 н.р.

Робоча програма «Територіальна організація влади в Україні» для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». 18 с.

Розробник:

Валюх А.М. – д.держ.упр., професор кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування

(підпис)

П'ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»		
Змістових модулів – 4	Освітня програма Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні заняття	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50%

для заочної форми навчання – 15%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: сформувати у слухачів комплексну систему базових знань про стан та перспективи розвитку територіального устрою й організації влади в Україні, практичні вміння і навички щодо налагодження взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого врядування в процесі реалізації адміністративно-територіальної реформи в Україні.

Предмет дисципліни: еволюція становлення, законодавчо-нормативне забезпечення та організаційно-управлінська діяльність територіальних органів влади в Україні.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «Територіальна організація влади» є:

- оцінити еволюційні та історичні періоди формування адміністративно-територіального поділу України;
- проаналізувати стан та перспективи розвитку територіального устрою в Україні;
- дослідити склад і структуру місцевих органів виконавчої влади;
- з'ясувати організаційно-правові положення функціонування і розвитку місцевих державних адміністрацій;
- дослідити склад і структуру органів місцевого самоврядування;
- виокремити повноваження й організаційні механізми діяльності органів місцевого самоврядування;
- оцінити результати адміністративно-територіальної реформи в Україні.
- обґрунтувати шляхи й моделі удосконалення територіальної організації влади в Україні на основі закордонного досвіду.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПР12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Територіальний устрій України.

Тема 1. Еволюція та історичні віхи адміністративно-територіального поділу України.

1. Структуризація відносин між центром і периферією.
2. Глобалізація та процеси детериторіалізації.
3. Територіальна автономія, як форма державного управління.
4. Історія адміністративно-територіального поділу України.

Тема 2. Стан та перспективи формування нового територіального устрою та організації влади в Україні.

1. Стан та недоліки адміністративно-територіального устрою.
2. Формування адміністративно-територіальних одиниць базового та субрегіонального рівня.
3. Розвиток мережі ЦНАП у територіальних громадах.
4. Фінансова децентралізація та фінансова підтримка територіальних громад.
5. Інформаційно-аналітична система моніторингу статистичних і адміністративних показників розвитку територіальних громад.

Змістовий модуль 2. Місцеві органи виконавчої влади в Україні.

Тема 3. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади.

1. Централізація та децентралізація в структурній організації державного управління.
2. Права, компетенції та функції місцевих (територіальних) органів міністерств, їхні відносини з місцевими державними адміністраціями.
3. Територіальні органи державних комітетів та інших центральних

органів виконавчої влади.

Тема 4. Місцеві державні адміністрації в системі органів виконавчої влади.

1. Основні завдання, принципи та структура формування місцевих державних адміністрацій.
2. Вимоги до посадових осіб місцевих державних адміністрацій.
3. Власні, делеговані, контрольно-наглядові повноваження місцевої державної адміністрації.
4. Відносини місцевих державних адміністрацій з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами.
5. Організація та порядок діяльності місцевих державних адміністрацій.
6. Відповідальність посадових осіб місцевих державних адміністрацій.

Змістовий модуль 3. Місцеве самоврядування в Україні.

Тема 5. Склад та структура органів місцевого самоврядування.

1. Загальна характеристика теорій місцевого самоврядування.
2. Поняття та основні принципи місцевого самоврядування.
3. Правові засади здійснення місцевого самоврядування.
4. Відносини органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами та організаціями.
5. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування.
6. Форми участі громадян у місцевому самоврядуванні.

Тема 6. Повноваження та організація діяльності органів місцевого самоврядування.

1. Види органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
2. Сфери компетенції територіальної громади, районних і обласних рад.
3. Повноваження виконавчих органів ради громади.
4. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
5. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування громад.
6. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Змістовий модуль 4. Адміністративно-територіальне реформування в Україні.

Тема 7. Результати дії адміністративно-територіальної реформи в

Україні.

1. Основні завдання адміністративно-територіальної реформи на 2020-2023 рр.

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій».

3. Результати впровадження нової системи організації влади на базовому, районному та обласному рівнях.

4. Зміни до бюджетного кодексу з урахуванням нової системи адміністративно-територіального устрою та повноважень органів місцевого самоврядування.

5. Необхідність внесення змін до Конституції України через запровадження нової системи територіальної організації влади в Україні.

Тема 8. Шляхи та моделі удосконалення територіальної організації влади в Україні: закордонний досвід.

1. Досвід США щодо реформування територіальної організації влади в країні.

2. Досвід Франції щодо реформування територіальної організації влади в країні.

3. Досвід Швеції щодо реформування територіальної організації влади в країні.

4. Досвід Німеччини щодо реформування територіальної організації влади в країні.

5. Досвід Республіки Польща щодо реформування територіальної організації влади в країні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Територіальний устрій України												
Тема 1. Еволюція та історичні віхи адміністративно-територіального поділу України	10	2	-	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Стан та перспективи формування нового територіального устрою та організації	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8

влади в Україні												
Разом за змістовним модулем 1	20	4	2	-	-	14	20	1	1	-	-	18
Змістовний модуль 2. Місцеві органи виконавчої влади в Україні												
Тема 3. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Місцеві державні адміністрації в системі органів виконавчої влади	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 2	24	4	4	-	-	16	24	2	2	-	-	20
Змістовний модуль 3. Місцеве самоврядування в Україні												
Тема 5. Склад та структура органів місцевого самоврядування	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 6. Повноваження та організація діяльності органів місцевого самоврядування	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Разом за змістовним модулем 3	24	4	4	-	-	16	24	2	2	-	-	20
Змістовний модуль 4. Адміністративно-територіальне реформування в Україні												
Тема 7. Результати дії адміністративно-територіальної реформи в Україні	12	2	2	-	-	8	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Шляхи та моделі удосконалення територіальної організації влади в Україні: закордонний досвід	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 4	22	4	4	-	-	14	22	1	1	-	-	20
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	6	-	-	78

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Стан та перспективи формування нового територіального	2

	устрою та організації влади в Україні	
2.	Тема 2. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади	2
3.	Тема 3. Місцеві державні адміністрації в системі органів виконавчої влади	2
4.	Тема 4. Склад та структура органів місцевого самоврядування	2
5.	Тема 5. Повноваження та організація діяльності органів місцевого самоврядування	2
6.	Тема 6. Результати дії адміністративно-територіальної реформи в Україні	2
7.	Тема 7. Шляхи та моделі удосконалення територіальної організації влади в Україні: закордонний досвід	2
	Разом	14

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до навчального плану підготовки бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» з дисципліни «Територіальна організація влади в Україні» лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Територіальна організація влади в Україні» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) написання реферату за обраною темою.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Еволюція та історичні віхи адміністративно-територіального поділу України	8
2.	Тема 2. Стан та перспективи формування нового територіального устрою та організації влади в Україні	6
3.	Тема 3. Територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади	8
4.	Тема 4. Місцеві державні адміністрації в системі органів виконавчої влади	8
5.	Тема 5. Склад та структура органів місцевого самоврядування	8
6.	Тема 6. Повноваження та організація діяльності органів місцевого самоврядування	8
7.	Тема 7. Результати дії адміністративно-територіальної реформи в Україні	8
8.	Тема 8. Шляхи та моделі удосконалення територіальної організації	6

	влади в Україні: закордонний досвід	
	Разом	60

8. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

З метою набуття здобувачами освіти вмінь та навичок пошуку необхідної інформації, опрацювання та осмислення теоретичного і практичного матеріалу в межах дисципліни «Територіальна організація влади в Україні» передбачено написання індивідуального реферату.

Теми в межах однієї академічної групи повторюватися не повинні. Вибір теми із запропонованого переліку є довільним:

1. Державні комітети (служби) в Україні та інші центральні органи виконавчої влади: їхній статус і функції.
2. Економічний потенціал територій як чинник реформування адміністративно-територіального устрою в Україні.
3. Характеристика єдиної системи органів виконавчої влади України.
4. Законодавча основа сучасної територіальної структури України.
5. Зміст процесів глобалізації та детериторіалізації у сучасному світі.
6. Зміцнення місцевого самоврядування шляхом укрупнення територіальних громад.
7. Концептуальні засади реформування місцевих органів влади та напрями регіональної політики.
8. Концептуальні підходи до проблематики реформування адміністративно-територіального устрою України.
9. Методичні підходи до формування адміністративно-територіальних одиниць базового рівня.
10. Місцеві (територіальні) органи міністерств. Їхні функції та відносини з місцевими державними адміністраціями.
11. Наукові підходи до формування територіальної організації влади в державі.
12. Обґрунтування параметрів для об'єднання територіальних громад в Україні.
13. Організація діяльності місцевого самоврядування в Україні.
14. Оцінка фінансової спроможності територіальних громад в Україні.
15. Повноваження, відносини, структура, організація діяльності місцевих державних адміністрацій.
16. Політико-правовий вимір територіальної організації влади в державі.
17. Проблеми та результати реформування територіальної організації влади в Україні.
18. Проблеми функціонування системи місцевих фінансів в Україні.
19. Реформування адміністративно-територіального устрою України в системі просторової організації суспільства.
20. Реформування організаційної структури територіальних органів влади

в Україні.

21. Розвиток економічного потенціалу територіальних громад в Україні.
22. Роль виборчих округів у формуванні представницьких органів влади.
23. Роль інститутів публічного управління в умовах децентралізації влади.
24. Структуризація гілок влади в Україні відповідно до Конституції України.
25. Теоретичні засади реформування фінансових відносин на місцевому рівні в умовах реалізації політики бюджетної децентралізації.
26. Територіальна автономія як інструмент вирішення внутрішньо-політичних проблем в країні.
27. Територіальна громада, як суб'єкт і основний носій функцій у системі органів територіальної влади.
28. Територія, як предмет дослідження науки публічного управління.
29. Централізація і децентралізація в територіальній організації влади в Україні.
30. Шляхи удосконалення територіальної організації влади в Україні.

Презентація реферату відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 10 слайдів) за допомогою інструментів Power Point.

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Територіальна організація влади в Україні» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей

	здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі заліку):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 50 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
 - тестування – 30 %
 - індивідуальний проєкт – 20 %.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці.

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	№ теми								Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Практичне заняття (опрацювання завдання)	6	6	6	6	6	6	6	8	50
Самостійна робота (тестування з теми)	4	4	4	4	4	4	4	2	30
Самостійна робота (реферат)									20
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на

певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням:
<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка реферату.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (d-learn.pnu.edu.ua) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100-бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 30 бали.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 20 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 20}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Підготовка реферату.

Реферат подається у друкованому вигляді на скріплених аркушах паперу формату А4. Титульна сторінка реферату має містити: назву університету, навально-наукового інституту, кафедри за якою закріплена освітня дисципліна; тема реферату, прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти, шифр і номер групи;

науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові викладача. Реферат складається із змісту, вступу, 3-5 розділів основного тексту, висновків, списку використаних джерел. На останній сторінці зазначається дата виконання реферату та проставляється підпис здобувача освіти, що його виконав.

У ході підготовки реферату здобувач освіти використовує інформаційні матеріали вітчизняних та закордонних видань, здійснює пошук документальної та фактографічної бази, систематизує та узагальнює статистичні дані, виявляє ключові факти, використовує електронні пошукові системи в мережі Інтернет, формує власні погляди на досліджувані події та явища.

Критерії оцінювання реферату:

Оцінювання за підготовку і захист реферату здійснюється за 100 бальною шкалою.

«90-100 балів» – реферат виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – реферат містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – реферат містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам реферат не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту реферату здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – реферат не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.

Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється

повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.

Шкала оцінювання

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
25-49	FX	не зараховано
0-24	F	

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів

освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів

неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

13. Рекомендовані літературні джерела

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>.
2. Європейська Хартія про місцеве самоврядування : Ратифікована Законом України від 15.07.97. № 452/97-ВР. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text
3. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.
4. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166- VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015. № 157-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
6. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015. № 214. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF#Text>
7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997. №280/97-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9.04.1999. № 586-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
9. Про ратифікацію Додаткового протоколу до Європейської хартії місцевого самоврядування про право участі у справах органу місцевого самоврядування : Закон України від 02.09.2014. № 1664-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1664-18#Text>
10. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020». Указ Президента України. Київ. 12.01.2015. № 5/2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
11. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>
12. Сенишин Н.В Сутність, зміст і форми територіальної організації влади держави. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. Том 31 (70). № 2. 2020. С.190-198.